

Na podlagi 3. alineje 43. člena in v skladu s 30. členom Statuta Jamarske zveze Slovenije ter v skladu s Pravilnikom o usposobljenosti za samostojno jamarsko delovanje (Uradni list RS, št. 66/07) Predsedstvo JZS dne 12. julija 2019 sprejme

PRAVILNIK O DELU IZOBRAŽEVALNE SLUŽBE JAMARSKE ZVEZE SLOVENIJE

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem pravilnikom se urejajo in določajo naloge in organiziranost Izobraževalne službe Jamarske zveze Slovenije (v nadaljevanju IS JZS), izvedba, pogoji in način ocenjevanja izpitov za posamezne nazive, postopek za reševanje pritožb ter pridobivanje in potrjevanje nazivov demonstrator in inštruktor jamarstva.

2. člen

Ta pravilnik vsebuje naslednja poglavja:

- splošne določbe,
- naloge in organiziranost,
- izvedba izpitov,
- jamar pripravnik,
- jamar,
- demonstrator,
- inštruktor jamarstva, ter
- končne določbe.

3. člen

Vprašanja, ki jih ne ureja ta pravilnik, se rešujejo v skladu s Pravilnikom o usposobljenosti za samostojno jamarsko delovanje, Statutom Jamarske zveze Slovenije in ostalimi predpisi.

NALOGE IN ORGANIZIRANOST IS JZS

4. člen (naloge)

Naloge IS JZS so:

- izvedba izpitov za naziv jamar pripravnik - preverjanje za pripravo na samostojno jamarsko delovanje (v nadaljevanju: jamar pripravnik), jamar - preverjanje usposobljenosti za samostojno jamarsko delovanje (v nadaljevanju: jamar) ter inštruktor jamarstva,
- zagotavljanje potrjevanja statusa aktivnega inštruktorja jamarstva,
- podeljevanje nazivov jamar pripravnik, jamar, demonstrator in inštruktor jamarstva,
- izdajanje potrdil o usposobljenosti za samostojno jamarsko delovanje,
- zagotavljanje ustreznega dodatnega izpopolnjevanja znanja inštruktorjev jamarstva, demonstratorjev in društvenih vodij jamarskih šol,
- zagotavljanje učnega gradiva in baze znanja za jamarje,

- pomoč pri izvedbi društvenih tečajev in izpitov,
- izvedba tečajev in izobraževanj za jamarje,
- druge naloge povezane z izobraževanjem v jamarstvu, ter
- sodelovanje z ostalimi strokovnimi službami Jamarske zveze Slovenije (v nadaljevanju: JZS) in sorodnimi organizacijami pri izvedbi specifičnih izobraževanj, povezanih z jamarstvom.

5. člen (organiziranost)

- (1) IS JZS je organizirana kot strokovna služba JZS in lahko omejeno samostojno nastopa v pravnem prometu s tretjimi osebami v zvezi s cilji in namenom, zaradi katerega je ustanovljena, ter pri tem uporablja poleg naziva »Jamarska zveza Slovenije« tudi svoj naziv in znak.
- (2) IS JZS ni upravičena in pooblaščenca, da samostojno sklepa pravne posle s tretjimi osebami, lahko pa samostojno vodi aktivnosti v zvezi z njeno dejavnostjo, ne da bi na ta način sprejemala obveze, ki bi bile zavezujoče za Jamarsko zvezo Slovenije kot pravno osebo.
- (3) Glavni organ IS JZS je Zbor inštruktorjev jamarstva pri Jamarski zvezi Slovenije (v nadaljevanju: zbor inštruktorjev), ki ga vodi vodja IS JZS.

6. člen (zbor inštruktorjev)

- (1) Člani zbora inštruktorjev so tiste osebe, ki imajo za tekoče leto status aktivnega inštruktorja jamarstva.
- (2) Zbor inštruktorjev se sestane najmanj enkrat letno na vabilo vodje IS JZS ali najmanj ene tretjine vseh njegovih članov. Seja zbora inštruktorjev se šteje za sklepčno, če je na njej prisotnih najmanj tretjina vseh članov. Zbor inštruktorjev sprejema odločitve z večino prisotnih članov.
- (3) Naloge zbora inštruktorjev so:
  - usklajuje in usmerja izobraževanje v jamarstvu,
  - podeljuje nazive demonstrator,
  - potrjuje status aktivnega inštruktorja jamarstva,
  - določa smernice in doktrine jamarskega izobraževanja,
  - Občnemu zboru JZS poda predlog kandidata za vodjo IS JZS,
  - predlaga spremembe Pravilnika o delu IS JZS, ter
  - potrjuje novo učno gradivo ali spremembe baze znanja za jamarje.

7. člen (vodja IS JZS)

- (1) Vodjo IS JZS se izvoli na rednem ali izrednem Občnem zboru JZS. Zbor inštruktorjev lahko Občnemu zboru poda svoj predlog kandidata za vodjo IS JZS, kar pa za Občni zbor ni zavezujoče.
- (2) Mandatna doba vodje IS JZS traja dve leti, posameznik pa je lahko večkrat izvoljen na isto funkcijo.
- (3) V primeru odstopa vodje IS JZS njegovo funkcijo prevzame predsednik JZS, dokler predsedstvo ne določi vršilca dolžnosti vodje. V primeru, da imenovani vršilec dolžnosti vodje še ni član Predsedstva JZS, ima pravico, da se udeležuje sej predsedstva, a nima pravice do glasovanja.
- (4) Naloge vodje IS JZS so:
  - sklicuje in vodi seje zbora inštruktorjev,
  - vodi delo IS JZS,
  - objavi razpis za izbiro organizatorja izpitov najkasneje do konca meseca decembra za naslednje leto,
  - objavi kraje in datume izpitov najkasneje do konca meseca januarja za tekoče leto,
  - skrbi za ažuriranje podatkov na internetni podstrani IS JZS,

- obvešča organe in članice JZS ter ostale pooblaščen organizacije za usposabljanje za samostojno jamarsko delovanje o terminih izpitov, učnem gradivu, dodatnih izobraževanjih in tečajih ipd.,
  - vodi evidenco prijavljenih kandidatov na izpite ter skrbi za pošiljanje vabil kandidatom,
  - izdelava elaborat za izvedbo izpitov,
  - organizira in skrbi za nemoteno izvedbo izpitov ter predseduje izpitni komisiji,
  - skrbi za izdajo potrdil o uspešnem opravljenem izpitu za posamezne nazive,
  - ministrstvu, pristojnemu za varstvo podzemnih jam (v nadaljevanju: ministrstvo), posreduje kopijo potrdila o usposobljenosti za samostojno jamarsko delovanje ter podatke o kandidatu, in sicer v roku sedmih (7) dni od opravljenega izpita,
  - organizira in vodi dodatna usposabljanja za inštruktorje jamarstva in demonstratorje ter potrjevanje njihovega statusa,
  - redno sodeluje v delu predsedstva in na Občnem zboru JZS,
  - z inštruktorji jamarstva, ostalimi vodji strokovnih služb JZS ter drugimi strokovnjaki sodeluje pri pripravi ustreznega učnega gradiva,
  - skrbi za ustrezno vzdrževanje, hranjenje in kontrolo varovalne opreme, ki se uporablja pri izvedbi izpitov, ter
  - sodeluje s članicami JZS pri pripravi društvenih tečajev in izpitov in koordinira sodelovanje inštruktorjev jamarstva na teh aktivnostih.
- (5) Vodja IS JZS izmed članov zbora inštruktorjev izbere namestnika, ki ga nadomešča v primeru odsotnosti. Izbiro namestnika potrdijo člani zbora inštruktorjev, o njegovi potrditvi pa se seznani tudi Predsedstvo JZS. Vodja lahko izbiro namestnika kadarkoli prekliče.

IZVEDBA IZPITOV

8. člen (razpis za izpit)

- (1) IS JZS razpisuje izpite za naziv jamar pripravnik, jamar in inštruktor jamarstva.
- (2) IS JZS določi kraj in datum izpitov do konca meseca januarja za tekoče leto ter objavi podatke glede preverjanja, zlasti zahtevano dokumentacijo, primere vprašanj iz tematskih sklopov in učno gradivo.
- (3) Podatke glede izpitov iz prejšnjega odstavka objavi IS JZS na svojih spletnih straneh ter o tem preko elektronske dopisne liste obvesti pooblaščen organizacije za usposabljanje za samostojno jamarsko delovanje ter druge zainteresirane organizacije, najkasneje 60 dni pred razpisanim rokom preverjanja.
- (4) Preverjanje mora potekati najmanj enkrat letno.
- (5) IS JZS pisno pozove k udeležbi na izpitih vse prijavljene kandidate najpozneje 14 dni pred razpisanim rokom preverjanja. Vabilo mora vsebovati datum, kraj in uro preverjanja ter poziv kandidatom, da pred pristopom k izpitu plačajo stroške za izpit, z navedbo zneska in številko računa.

9. člen (elaborat o izvedbi izpita)

- (1) Vodja IS JZS najmanj trideset (30) dni pred izvedbo izpitov izdelava elaborat o izvedbi izpitov.
- (2) V elaboratu je določen kraj in čas izvedbe izpita, potrebna potrdila in prijavnice za kandidate, način izvedbe izpitov, varnostni ukrepi, potrebne službe prisotne na kraju izvedbe, zahtevano število inštruktorjev in ukrepi ob izrednih dogodkih.

10. člen
(organizator izpitov)

- (1) Vodja IS JZS decembra za naslednje leto preko elektronske dopisne liste objavi razpis za organizacijo posameznih izpitov, na katerega se lahko prijavijo članice JZS.
- (2) Prednost pri izbiri imajo tiste članice JZS, ki v tistem letu praznujejo okroglo obletnico ustanovitve ali obeležujejo kakšen drug pomemben dogodek.
- (3) Pri opredeljevanju lokacije izpitov IS JZS stremi k raznovrstnim lokacijam izpitov v Sloveniji.
- (4) Izmed prijavljenih kandidatov predsedstvo JZS določi organizatorja izvedbe preverjanja.
- (5) Organizator izvedbe preverjanja je dolžen zagotoviti pokrit prostor, primeren za izvedbo teoretičnega preverjanja znanja, in primerno skalno steno ali jamo, kjer je možno varno izvesti praktični del izpitov.
- (6) V primeru, da na razpis ne prispe nobena prijava, Predsedstvo JZS določi lokacijo preverjanja na predlog vodje IS JZS.

11. člen
(društveni izpit)

- (1) Izpiti za naziv jamar pripravnik lahko potekajo tudi na društvenem ali med-društvenem nivoju. Organizator društvenega izpita mora obvestiti vodjo IS JZS o izvajanju izpita najmanj trideset (30) dni pred izvedbo samega izpita.
- (2) Na društvenem izpitu za naziv jamar pripravnik morata biti prisotna najmanj dva (2) inštruktorja jamarstva z aktivnim statusom, od katerih je lahko samo eden član društva organizatorja.
- (3) Po izvedenem izpitu mora predsednik izpitne komisije, ki je predstavnik društva organizatorja, vodji IS JZS dostaviti vso zahtevano dokumentacijo – prijavnice na izpite, ocenjevalne liste in listo prisotnosti.
- (4) Kandidati, ki opravijo izpit za naziv jamar pripravnik, pridobijo s strani IS JZS potrdilo o doseženem nazivu, v kolikor so za njih poravnani administrativni stroški postopka, katerih višino določi Predsedstvo JZS.
- (5) Organizator društvenega izpita in prisotni inštruktorji jamarstva so odgovorni za izvajanje varnostnih ukrepov in za varno izvedbo izpitov.

12. člen
(izpitna komisija)

- (1) Pri društvenih izpilih komisijo sestavljajo trije (3) člani, in sicer predstavnik društva organizatorja in dva (2) inštruktorja jamarstva z aktivnim statusom, pri čemer je samo eden (1) izmed inštruktorjev jamarstva lahko član društva organizatorja.
- (2) Izpitno komisijo v drugih primerih sestavlja pet (5) članov. Predsednik izpitne komisije je vodja IS JZS, v primeru njegove odsotnosti pa ga nadomešča njegov namestnik. Poleg predsednika, sta člana izpitne komisije še dva predstavnika IS JZS, ki morata imeti status aktivnega inštruktorja jamarstva.
- (3) Enega (1) člana izpitne komisije, ki se poklicno ukvarja z varstvom podzemnih jam, določi ministrstvo.
- (4) En (1) član izpitne komisije je predstavnik društva, ki skrbi za organizacijo izpitov, in ni nujno, da ima status aktivnega inštruktorja jamarstva. V kolikor pride do pritožbe s strani posameznega kandidata, se formira posebna izpitna komisija, kjer je peti član izpitne komisije oseba, ki je posameznega kandidata usposabljala, oziroma predstavnik organizacije, ki je posameznega kandidata usposabljala.
- (5) Predsednik izpitne komisije skrbi za pravilnost poteka izpita in uporabo enotnih meril pri ocenjevanju.
- (6) Izpitna komisija je dolžna pred začetkom preverjanja preveriti identiteto kandidatov.

- (7) Izpitno komisijo za ponovno opravljanje sestavljajo trije (3) člani, in sicer dva (2) inštruktorja jamarstva z aktivnim statusom, ter ena (1) oseba, ki je posameznega kandidata usposabljala, oziroma predstavnik organizacije, ki je posameznega kandidata usposabljala.

13. člen
(zapisnik)

- (1) Zapisnikar je eden izmed članov izpitne komisije, ki ga določi predsednik izpitne komisije, in vodi zapisnik o poteku izpita in po potrebi opravlja druge administrativno-tehnične naloge za komisijo.
- (2) V zapisnik, ki se vodi v dvojniku, se vpišejo:
- sestava izpitne komisije,
  - datum in kraj opravljanja izpita,
  - seznam kandidatov, ki so opravili izpit oziroma ga niso opravili, ter
  - morebitne pripombe članov komisije.
- (3) Oba izvoda zapisnika podpišejo predsednik in člani izpitne komisije.
- (4) Priloga zapisnika so izpitna vprašanja ter ocene posameznih odgovorov in skupna ocena vsakega kandidata.

14. člen
(potek izpitov)

- (1) Izpiti so razdeljeni na teoretični in praktični del.
- (2) Praktični del preverjanja je razdeljen na več delovnih točk. Kandidat, ki opravlja izpit, mora obiskati vse točke in po opravljeni nalogi od ocenjevalca za posamezno točko pridobiti oceno in podpis izpitnega lista, ki ga kandidat nosi s seboj, dokler ne obiše vseh točk.
- (3) Ocenjevalec pri praktičnem preverjanju na delovnih točkah pregled opreme, vrvni poligon, opremljanje in tovariška pomoč mora imeti status aktivnega inštruktorja jamarstva, ocenjevalci pri delovnih točkah dokumentiranje jam, prva pomoč, izdelava sidrišča, vozli in lestvice pa imajo lahko status aktivnega inštruktorja jamarstva ali status demonstratorja za posamezno področje.
- (4) Po obisku vseh delovnih točk kandidat odda izpitni list predsedniku izpitne komisije.
- (5) Prisotnost kandidata na posamezni točki vpiše v ocenjevalni list tudi ocenjevalec, ki ocenjuje na posamezni točki. Na ocenjevalni list si ocenjevalec zapiše tudi oceno in opombo za posameznega kandidata.
- (6) Izpitni in ocenjevalni listi ostanejo v arhivu IS JZS.
- (7) Ožje območje, kjer se opravljajo izpiti, mora biti označeno z vidnimi znamenji (vrvi ali trakovi). Znotraj tega območja pričnejo veljati varnostni ukrepi, ki morajo biti dosledno upoštevani. Če kandidat zanemari upoštevanje varnostnih ukrepov, se ga oceni z zaključno oceno »neuspešno« in se ga odstrani iz zavarovanega območja.
- (8) Varovalna oprema, ki se uporablja pri izvedbi izpitov, mora biti ustrezno certificirana, vzdrževana ter kontrolirana.

REZULTATI IN PRITOŽBE

15. člen
(rezultati izpitov)

- (1) Če se kateri od članov izpitne komisije s posamezno oceno ne strinja, o oceni glasujejo vsi člani izpitne komisije in odločijo z večino glasov.
- (2) Rezultat izpita razglasi predsednik komisije ob navzočnosti članov komisije, kandidata in zapisnikarja takoj po zaključku izpita. Kandidata, ki je ocenjen z oceno »neuspešno«, se osebno seznanijo z razlogi, zaradi katerih ni opravil izpita.

- (3) Kandidat, ki ni opravil izpita, se lahko ponovno prijavi na naslednji izpitni rok, da opravi celotni izpit ali samo praktični del izpita, če je uspešno opravil teoretični del izpita.

16. člen
(pritožbe)

- (1) Pritožbo na odločitev izpitne komisije lahko kandidat poda ustno predsedniku izpitne komisije v roku ene ure po zaključku izpita.
- (2) Po pritožbi kandidata se sestane posebna izpitna komisija iz 4. točke 12. člena tega pravilnika, ki se seznani s pritožbenimi argumenti in ponovno odloča o posameznih ocenah kandidata.
- (3) O dokončni oceni glasujejo vsi člani posebne izpitne komisije in odločijo z večino glasov. Na to odločitev ni več možnosti pritožbe.

JAMAR PRIPRAVNIK

17. člen
(pogoji)

- (1) K izpitu lahko pristopi vsakdo, ki je v tekočem letu dopolnil vsaj 14 let, se je udeležil društvenega jamarskega usposabljanja in za katerega so poravnani stroški izpita. Stroške izpita določi Predsedstvo JZS.
- (2) Društvo, ki prijavlja kandidata, mora biti registrirano kot organizacija za usposabljanje za samostojno jamarsko delovanje.
- (3) Društvo, ki prijavlja kandidata, ga mora vpisati na seznam kandidatov in ga prijaviti IS JZS.
- (4) Prijava mora vsebovati izpolnjen prijavitni list za vsakega posameznega kandidata.
- (5) Kandidat lahko vloži prijavo k izpitu najpozneje 28 dni pred razpisanim rokom za opravljanje izpita. V primeru, da je kandidat mlajši od 18 let, mora imeti pisno dovoljenje staršev ali skrbnika za udeležbo na izpitu.

18. člen
(teoretično preverjanje znanja)

- (1) Teoretično preverjanje znanja se preverja pisno.
- (2) Teme, ki obsegajo teoretično preverjanje znanja so:
  - splošno znanje o varovanju jam in načelih jamam prijaznega obiskovanja in raziskovanja,
  - jamarska tehnika,
  - organizacija raziskovanja,
  - jamarska informatika,
  - osnove nastanka jam,
  - prva pomoč,
  - varnostni standardi in ukrepi, ter
  - postopek ob nesreči.

19. člen
(praktično preverjanje znanja)

- (1) Praktično preverjanje znanja poteka na petih (5) delovnih točkah.
- (2) »Pregled opreme«: preverja se popolnost in brezhibnost kandidatove jamarske opreme ter njegovo poznavanje varnostnih standardov jamarske opreme. Zahtevana oprema je opisana v dodatku pravilnika »Zahtevana oprema na izpiti za naziv jamar pripravnik«.

- (3) »Vrvni poligon«: preverja se kandidatovo znanje uporabe jamarske plezalne opreme in upoštevanje varnostnih pravil pri gibanju po enostavnem vravnem poligonu. Kandidat kaže svoje znanje po vnaprej opremljeni smeri.
- (4) »Lestvice«: preverja se pravilno plezanje, samovarovanje in komunikacija s tistim, ki varuje.
- (5) »Vozli«: kandidat mora poznati izvedbo in uporabnost vsaj šestih (6) vozlov.
- (6) »Prva pomoč«: kandidat mora praktično demonstrirati oskrbo poškodovanca ter odgovarjati na ustna vprašanja o postopkih pri nesreči v jami ter nevarnostih v jamah.

20. člen
(ocenjevanje kandidatov)

- (1) Kandidat mora imeti za oceno »uspešno« na teoretičnem delu preverjanja pri pisnem testu 75 % pravih odgovorov.
- (2) K praktičnemu delu izpita lahko pristopi kandidat, ki je uspešno opravil teoretični del preverjanja.
- (3) Pred začetkom opravljanja praktičnega dela preverjanja mora priti kandidat na pregled opreme v popolni jamarski opremi. Pomanjkljivo opremljen jamar je zavržen. Za kandidata, ki je zavržen dvakrat, se smatra, da ni seznanjen z jamarsko opremo, za kar se ga pri praktičnem delu oceni z oceno »neuspešno«.
- (4) Ocenjevalci na posameznih delovnih točkah praktično znanje ocenjujejo z ocenama »uspešno« ali »neuspešno«. Kriteriji ocenjevanja so določeni v učnem načrtu za naziv jamar pripravnik.
- (5) Če kandidat prejme na eni (1) delovni točki praktičnega dela izpita oceno »neuspešno«, na vseh ostalih točkah pa prejme oceno »uspešno«, lahko to delovno točko ponovno opravlja. Za ta namen se v času od sedem (7) dni do trideset (30) dni po izpitu formira izpitna komisija za ponovno opravljanje iz 7. točke 12. člena tega pravilnika, pred katero kandidat ponovno opravlja posamezno delovno točko. Mesto ponovnega opravljanja določi vodja IS JZS.
- (6) Če kandidat prejme na dveh (2) ali več delovnih točkah praktičnega dela izpita oceno »neuspešno«, se ga na praktičnem delu izpita oceni s skupno oceno »neuspešno«.
- (7) Pri točki vrvni poligon kandidat ni časovno omejen za izvedbo praktičnih nalog izpita.
- (8) Izpit opravi kandidat, ki pri preverjanju znanja iz teoretičnega in praktičnega dela izpita prejme oceno »uspešno«.

21. člen
(potrdilo)

Kandidati, člani društev včlanjenih v JZS, po koncu uspešnega opravljanja izpita jamar pripravnik pridobijo potrdilo o pridobitvi naziva jamar pripravnik.

JAMAR

22. člen
(pogoji)

- (1) K izpitu lahko pristopi vsakdo, ki je v tekočem letu dopolnil vsaj 18 let, ima potrdilo o opravljenem usposabljanju za usposobljenost za samostojno jamarsko delovanje in za katerega so poravnani stroški izpita. Stroške izpita določi Predsedstvo JZS po dogovoru z ministrstvom.
- (2) Društvo, ki prijavlja kandidata mora biti registrirano kot organizacija za usposabljanje za samostojno jamarsko delovanje.
- (3) Društvo, ki prijavlja kandidata, ga mora vpisati na seznam kandidatov in ga prijaviti IS JZS.
- (4) Prijava mora vsebovati izpolnjen prijavitni list ter potrdilo o opravljenem usposabljanju za samostojno jamarsko delovanje za vsakega posameznega kandidata.
- (5) Kandidat lahko vloži prijavo k izpitu najpozneje 28 dni pred razpisanim rokom za opravljanje izpita.

23. člen
(teoretično preverjanje znanja)

- (1) Teoretično preverjanje znanja je sestavljeno iz pisnega in ustnega dela.
- (2) Na ustnem delu se preverja kandidatovo znanje varstva jam in načela jamam prijaznega obiskovanja in raziskovanja.
- (3) Vprašanja postavlja in ocenjuje član izpitne komisije, ki se poklicno ukvarja z varstvom podzemnih jam in ga določi ministrstvo.
- (4) Teme, ki obsegajo ustni del preverjanja so:
  - predstavitev jam kot dela ranljivega hidrogeološkega sistema krasa,
  - podrobno predstavitev posebnosti in ranljivosti jamskega okolja,
  - predstavitev človekovih posrednih in neposrednih vplivov na jamo kot naravno vrednoto in življenjski prostor redkih in ogroženih živalskih vrst,
  - predstavitev vplivov jamarskih raziskovanj in obiskovanj na jame,
  - podrobna predstavitev načel jamam prijaznega obiskovanja in raziskovanja jam,
  - razlaga koncepta jame kot naravne vrednote, ter
  - poznavanje predpisov s področja varstva jam, ohranjanja narave in zavarovanih prosto živečih živalskih vrst v delih, ki obravnavajo varstvo jam oziroma jamskih živali.
- (5) Teme, ki obsegajo pisni del teoretičnega preverjanja znanja so:
  - jamarska tehnika,
  - organizacija raziskovanja,
  - jamarska informatika,
  - osnove nastanka jam,
  - prva pomoč,
  - varnostni standardi in ukrepi, ter
  - postopek ob nesreči.

24. člen
(praktično preverjanje znanja)

- (1) Praktično preverjanje znanja poteka na devetih (9) delovnih točkah.
- (2) »Pregled opreme«: preverja se popolnost in brezhibnost kandidatove jamske opreme ter njegovo poznavanje varnostnih standardov jamske opreme. Zahtevana oprema je opisana v dodatku pravilnika »Zahtevana oprema na izpitih za naziv jamar«.
- (3) »Opremljanje«: preverja se znanje priprave opreme, izbira in izdelava primernega začetnega sidrišča, izdelava primernih vmesnih sidrišč ter upoštevanje varnostnih pravil pri opremljanju in gibanju po opremljeni smeri.
- (4) »Vrvni poligon«: preverja se kandidatovo znanje uporabe jamske plezalne opreme in upoštevanje varnostnih pravil pri gibanju po zahtevnem vrvnem poligonu. Kandidat dokaže svoje znanje po vnaprej opremljeni smeri.
- (5) »Varovanje na lestvicah«: preverja se pravilno plezanje, samovarovanje, varovanje in komunikacija med plezajočim in tistim, ki varuje. Pri varovanju je obvezno poznavanje uporabe polbičevega vozla z aretacijo.
- (6) »Tovariška pomoč«: kandidat mora obvladati tehniko snemanja in spuščanja poškodovanca z vrvi.
- (7) »Izdelava sidrišča«: kandidat mora pokazati znanje izdelave sidrišča z zateznim sidrom ali ekspanzijskim vložkom.
- (8) »Vozli«: kandidat mora poznati izvedbo in uporabnost vsaj osmih (8) vozlov.
- (9) »Dokumentiranje jam«: kandidat praktično pokaže znanje merjenja jam in risanja načrtov, določanja leg vhodov v jame ter odgovarja na ustna vprašanja o izpolnjevanju zapisnikov jamarskih raziskovanj, načelih in načinu delovanja katastra jam in sporočanja podatkov.
- (10) »Prva pomoč«: kandidat mora praktično demonstrirati oskrbo poškodovanca ter odgovarjati na ustna vprašanja o postopkih ob nesreči v jami ter nevarnostih v jamah.

25. člen
(ocenjevanje kandidatov)

- (1) Na ustnem delu teoretičnega preverjanja se kandidata ocenjuje z ocenama »uspešno« ali »neuspešno«.
- (2) Kandidat mora imeti za oceno »uspešno« na teoretičnem delu preverjanja pri pisnem testu 75 % pravih odgovorov in pri ustnem delu oceno »uspešno«.
- (3) K praktičnemu delu izpita lahko pristopi kandidat, ki je uspešno opravil pisni del teoretičnega preverjanja.
- (4) Pred začetkom opravljanja praktičnega dela preverjanja mora priti kandidat na pregled opreme v popolni jamarski opremi. Pomanjkljivo opremljen jamar je zavržen. Za kandidata, ki je zavržen dvakrat, se smatra, da ni seznanjen z jamarsko opremo, za kar se ga pri praktičnem delu oceni z oceno »neuspešno«.
- (5) Inštruktorji na posameznih delovnih točkah praktično znanje ocenjujejo z oceno »uspešno« ali »neuspešno«. Kriteriji ocenjevanja so določeni v učnem načrtu za naziv jamar.
- (6) Če kandidat prejme na eni (1) ali več delovnih točkah praktičnega dela izpita oceno »neuspešno«, se ga na praktičnemu delu izpita oceni s skupno oceno »neuspešno«.
- (7) Pred začetkom ocenjevanja pri točkah opremljanje in vrvni poligon si mora ocenjevalec pripraviti opremo in opremiti spust po izpitni smeri. Izmeri se čas, ki ga ocenjevalec potrebuje za spust, opremljanje in plezanje po celotni smeri. Kandidat mora isto smer opraviti v času, ki ni daljši od trikratnega časa ocenjevalca. V nasprotnem primeru se ga oceni z oceno »neuspešno«.
- (8) Izpit opravi kandidat, ki pri preverjanju znanja iz teoretičnega in praktičnega dela izpita prejme oceno »uspešno«.
- (9) Kandidat, ki ni opravil izpita, se lahko ponovno prijavi na naslednji izpitni rok, da opravi celotni izpit ali samo praktični del izpita, če je uspešno opravil teoretični del izpita.

26. člen
(potrdilo)

Kandidati, ki uspešno opravijo izpit za naziv jamar, pridobijo potrdilo o usposobljenosti za samostojno jamarsko delovanje. Kandidati, člani društev včlanjenih v JZS, pa pridobijo tudi potrdilo o pridobitvi naziva jamar.

INŠTRUKTOR JAMARSTVA

27. člen
(pogoji)

- (1) K izpitu lahko pristopi vsakdo, ki je član društva včlanjenega v JZS, so od njegovega uspešnega opravljanja izpita za naziv jamar minila najmanj tri (3) leta in za katerega so poravnani stroški izpita. Stroške izpita določi Predsedstvo JZS.
- (2) Kandidat mora k prijavi priložiti seznam minimalno dvajsetih (20) dokumentiranih jamarskih ekskurzij, od katerih mora biti vsaj ena (1) do globine več kot 500 m, tri (3) do globine več kot 300 m ter dve (2) do dolžine več kot 2 km.
- (3) Kandidat mora biti zaveden kot avtor pri vsaj petih (5) osnovnih zapisnikih. IS JZS pridobi podatke o avtorstvu pri Katastru jam JZS.
- (4) Društvo, ki prijavlja kandidata, ga mora vpisati na seznam kandidatov in prijaviti IS JZS.
- (5) Kandidat lahko vloži prijavo k izpitu najpozneje 28 dni pred razpisanim rokom za opravljanje izpita.

28. člen
(postopek pridobivanja naziva)

- (1) Kandidat za inštruktorja jamarstva se mora v obdobju dveh (2) let pred pristopom k izpitu za inštruktorja jamarstva udeležiti vseh obveznih sklopov šole za inštruktorje - vrvna tehnika, opremljanje jam, tovariška pomoč, dokumentiranje jam, prva pomoč, pedagogika v jamarstvu.
- (2) Kandidat za inštruktorja jamarstva se udeleži izpita, kjer opravlja vstopno preverjanje, v enakem obsegu kot za izpit za naziv jamar.
- (3) Šteje se, da je kandidat uspešno opravil vstopno preverjanje, če teoretični in praktični del izpita opravi z oceno »uspešno«. V kolikor kandidat ne doseže zahtevanih standardov, lahko vstopno preverjanje ponavlja na naslednjem možnem terminu izpitov.
- (4) Po uspešno opravljenem vstopnem preverjanju mora kandidat pripraviti teoretično ali praktično nalogo iz jamarske pedagogike.
- (5) Teoretična naloga mora obsegati najmanj dve (2) tipkani A4 strani, temo pa kandidat izbere po posvetovanju z vodjo IS JZS. Teoretično nalogo potrdi zbor inštruktorjev.
- (6) Za praktično nalogo se šteje izvedba demonstracije posamezne jamarske veščine na izobraževanju za vodje društvenih jamarskih šol, sodelovanje pri izvedbi izobraževanja ali tečaja v okviru IS JZS ali vodenje društvene jamarske šole (kar kandidat dokaže z udeležbo in uspešno opravljenim izpitom najmanj enega (1) kandidata na izpitih).
- (7) Po uspešno opravljenem vstopnem preverjanju in potrjeni teoretični ali praktični nalogi kandidat na naslednjem možnem terminu izpitov opravlja naloge ocenjevalca na vseh praktičnih delovnih točkah.
- (8) Ocenjevalci delo kandidata za inštruktorja jamarstva na vsaki točki opisno ocenijo. Pri tem so pozorni predvsem na kandidatov pedagoški pristop ter sposobnost jasnega podajanja znanja, napotkov in opozoril.
- (9) Izpitna komisija po koncu preverjanja na podlagi ocene ocenjevalcev odloči, ali je kandidat uspešno zaključil preverjanje za naziv inštruktor jamarstva.

29. člen
(potrdilo)

Kandidati, ki uspešno opravijo izpit za naziv inštruktor jamarstva, pridobijo potrdilo o pridobljenem nazivu.

30. člen
(postopek potrjevanja statusa)

- (1) Status aktivnega inštruktorja jamarstva je veljaven tri (3) leta od pridobitve naziva inštruktor jamarstva ali po obnovitvi statusa in velja do naslednjega roka potrjevanja po preteku statusa aktivnosti.
- (2) Za obnovev statusa aktivnega inštruktorja se mora ta udeležiti potrjevanja statusa, ki ga IS JZS pripravi enkrat (1) letno, ali ponovno opraviti postopek pridobivanja naziva inštruktor jamarstva.
- (3) Za obnovev statusa mora inštruktor izpolnjevati še naslednje dodatne pogoje:
  - opravljanje naloge ocenjevalca na vsaj enem (1) izmed izpitov v zadnjih treh (3) letih,
  - v zadnjih treh (3) letih je vsaj enkrat (1) demonstriral posamezne jamarske veščine na izobraževanju za vodje društvenih jamarskih šol, sodeloval pri izvedbi izobraževanja ali tečaja v okviru IS JZS, ali vodil društveni jamarski tečaj (kar dokaže z udeležbo in uspešno opravljenim izpitom najmanj enega (1) kandidata na izpitih).
- (4) Potrjevanje statusa poteka na več delovnih točkah, kjer inštruktorji demonstrirajo izvedbo posamezne jamarske veščine, pri čemer je poudarek na pedagoškem procesu. Vsebinsko delovnih točk predhodno določi zbor inštruktorjev vsakič za tekoče leto.
- (5) Za uspešno opravljanje potrjevanje statusa se šteje, če inštruktor izvede vsaj eno demonstracijo pred ostalimi inštruktorji.

- (6) Jamarska zveza Slovenije je aktivnim inštruktorjem jamarstva dolžna zagotoviti nezgodno zavarovanje in zavarovanje odgovornosti pri izvajanju njihovega dela v okviru IS JZS.

DEMONSTRATOR

31. člen (podeljevanje statusa)

- (1) Naziv demonstrator podeljuje zbor inštruktorjev in ga ni potrebno potrjevati. Osebam, ki se jim podeli naziv demonstratorja, se o tem izda ustrezno potrdilo.
- (2) Naziv se lahko podeli vsem osebam, ki ustrezajo pogojem, ki so opredeljeni v naslednjih členih.
- (3) Demonstratorji lahko sodelujejo pri izvajanju društvenih izobraževanj ter pri izobraževanjih in ocenjevanjih na izpitih v okviru IS JZS na področju, za katerega imajo podeljen določen naziv.
- (4) Jamarska zveza Slovenije je demonstratorjem, ki sodelujejo pri izvedbi izpitov, dolžna zagotoviti nezgodno zavarovanje in zavarovanje odgovornosti pri izvajanju njihovega dela v okviru IS JZS.

32. člen (demonstrator za dokumentiranje jam)

- (1) Naziv se lahko podeli vsem osebam, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:
  - oddanih vsaj dvajset (20) osnovnih (A) zapisnikov,
  - od kandidatovega uspešnega opravljanja izpita za naziv jamar je minilo najmanj tri (3) leta,
  - izkazuje natančnost in strokovnost pri merjenju jam, izdelavi načrtov in izpolnjevanju zapisnikov, ter
  - pri dokumentiranju jam uporablja in vpeljuje nove tehnologije.
- (2) IS JZS pridobi od vodje Katastra jam JZS mnenje o primernosti kandidata za naziv demonstrator, ki pa za zbor inštruktorjev ni zavezujoče.

33. člen (demonstrator za prvo pomoč)

Naziv se lahko podeli osebam, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- je uspešno opravil izpit za naziv jamar, ter
- ima opravljen izpit za predavatelja PP pri Rdečem križu Slovenije ali opravljen strokovni izpit za zdravstvene delavce.

34. člen (demonstrator za vozle, sidrišča in lestvice)

Naziv se lahko podeli osebam, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- od kandidatovega uspešnega opravljanja izpita za naziv jamar je minilo najmanj tri (3) leta, ter
- izkazuje natančnost in strokovnost pri izdelavi in uporabi vozlov, izdelavi sidrišč ter pri plezanju in varovanju po lestvicah.

KONČNE DOLOČBE

35. člen

- (1) Šteje se, da je oseba, ki je do datuma sprejetja tega pravilnika na izpitih JZS pridobila naziv jamar pripravnik, jamar ali inštruktor jamarstva, pridobila enak naziv tudi po določbah tega pravilnika.

- (2) Šteje se da je oseba, ki je do datuma sprejetja tega pravilnika pridobila Potrdilo o usposobljenosti za samostojno jamarsko delovanje, uspešno opravila izpit za naziv jamar po določbah tega pravilnika.
- (3) Vsem inštruktorjem jamarstva, ki so uspešno opravili potrjevanje statusa aktivnosti v letih 2017, 2018 in 2019, status aktivnega inštruktorja jamarstva velja do konca leta 2019. Za leto 2020 morajo vsi inštruktorji jamarstva ponovno opravljati potrjevanje statusa aktivnosti.
- (4) 1. točka 28. člena pravilnika se začne uporabljati 1. januarja 2022.

36. člen

Morebitna dopolnila in spremembe tega pravilnika sprejema Predsedstvo JZS na predlog zbora inštruktorjev.

37. člen

Ta pravilnik stopi v veljavo, ko ga sprejme Predsedstvo JZS. S tem prenehajo veljati vsa dosedanja pravila in sklepi, ki so urejali delovanje IS JZS.

V Ljubljani, 12. 7. 2019

v. d. Vodje Izobraževalne službe JZS

Klemen Mihalič

Predsednik Jamarske zveze Slovenije

Igor Benko

žig